

MAGAZYN MUZEALNY

ISSN 2720-4847 Nr 50 (55) | wrzesień 2025 | dodatek do „Wiadomości Lubieńskich”

Projekt edukacyjny „Lubin 1945–2025”

► **W** wrześniu rusza projekt edukacyjny „Lubin 1945–2025”, przygotowany z okazji 80. rocznicy przyłączenia naszego miasta do Polski. W ramach inicjatywy zaplanowano cykl bezpłatnych lekcji muzealnych i warsztatów dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Lubina. Zajęcia będą towarzyszyć plenerowej wystawie o tym samym tytule, prezentowanej na lubińskim rynku. Program został dostosowany do różnych grup wiekowych:

- klasy I–III: poznają historię miasta poprzez zabawę, rysunki i opowieści o pierwszych powojennych mieszkańcach,
- klasy IV–VI: odkryją rozwój Lubina w latach 60. i 70.,
- klasy VII–VIII oraz szkoły ponadpodstawowe: zmięrzają się z tematyką PRL, działalnością opozycyjną oraz wydarzeniami z 31 sierpnia 1982 roku.

Integralną częścią projektu będzie również gra terenowa, która pozwoli uczestnikom odwiedzić najważniejsze miejsca związane z powojenną historią miasta.

Lekcje będą odbywać się w ratuszu od 9 września do końca października 2025 roku.

Zajęcia (90 min.) zaplanowano w następujące dni tygodnia:

- wtorki – klasy I–III,
- środy – klasy IV–VI,
- czwartki – klasy VII–VIII oraz szkoły ponadpodstawowe.

**Udział w projekcie jest bezpłatny.
Zapisy: 76 749 69 69**

 muzeum-lubin.pl MuzeumLubin

Audioprzewodniki w Muzeum Historycznym – nowoczesność w służbie kultury

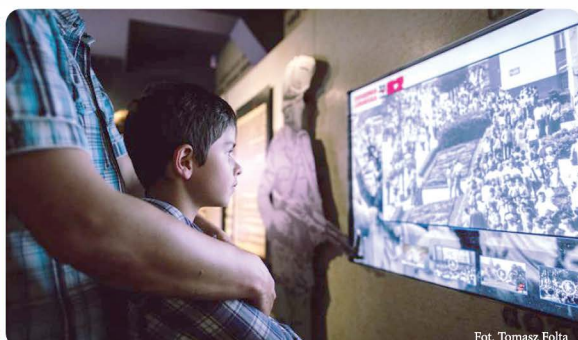
► **M**uzeum Historyczne otrzymało 115 tys. zł dofinansowania w ramach programu „Infrastruktura Kultury 2025”, realizowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Pozyskane środki zostaną przeznaczone na realizację zadania „Zakup audioprzewodników i infrastruktury towarzyszącej na potrzeby Muzeum Historycznego w Lubinie”. System audioprzewodników będzie wykorzystywany w dwóch lokalizacjach – w Ratuszu oraz Parku Leśnym, obejmując łącznie osiem stałych wystaw. Nowe urządzenia zwiększą dostępność i atrakcyjność oferty muzeum, szczególnie dla osób ze specjalnymi potrzebami. Inwestycja przyczyni się do umocnienia wizerunku instytucji jako nowoczesnej i otwartej na wszystkich odbiorców. Projekt zostanie zrealizowany do końca 2025 roku.

Projekt dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

**8
stałych wystaw**

Fot. Tomasz Folt

muzealne social media znajdziesz nas ...

	/MuzeumLubin	/WarsztatyMuzeum
	/BibliotekaCyfrowaZaglebiaMiedziowego	/KoniecOkupacjiSowieckiejWPolsce
	/ParkLesnyLinowyLubin	/ZlotLubin
	/Chrobry1000	/LubinskiFestiwal
	/GaleriaPalacyk	/WielkaWojna19141918

Zdarzyło się 50 lat temu

„Niech pan robi wszystko, tylko nie tę chałę!”

► **W** dniu 22 września 1975 roku w kaliskim kinie „Oaza” odbyła się premiera filmu „Noce i dni”, wyreżyserowanego przez Jerzego Antczaka, który był również autorem scenariusza. Produkcja spotkała się z entuzjastycznym przyjęciem – już w ciągu pierwszych 16 dni obejrzał go milion widzów, a do połowy 1977 roku liczba ta przekroczyła 21 milionów. Nieustająca popularność „Nocy i dni” sprawiła, że w 2015 roku podczas 40. Festiwalu Filmowego w Gdyni, reżyser oraz Jadwiga Barańska odebrali Diamentowe Lwy – honorowe wyróżnienia przyznawane w ogólnokrajowym plebiscycie za najlepszy film fabularny i najlepszą rolę kobiecą czterdziestolecia.

Dzieło Jerzego Antczaka to dwuczęściowa, trwająca łącznie aż 276 minut, ekranizacja powieści realistycznej Marii Dąbrowskiej (1889–1965), wydanej w czterech tomach

po raz pierwszy w latach 1931–1934. Przeniesienie „Nocy i dni” na ekran zaproponowała reżyserowi żona, Jadwiga Barańska, po tym jak przypadkiem usłyszała w radiu fragment powieści czytany przez Gustawa Holoubka. Aktorka, znana wcześniej głównie z roli tytułowej w filmie i serialu „Hrabina Cosel”, wspominała po latach: „Pomyślałam, że niewiele jest w kinematografii polskiej, ale i światowej, filmów o mądrych kobietach. A Barbara wydawała mi się fascynująca”.

Jerzy Antczak w jednym z wywiadów stwierdził, że film mógł nie powstać, ponieważ pomysł nie spodobał się Jerzemu Kawalerowiczowi, ówczesnemu szefowi Zespołu Filmowego „Kadr” – miał on powiedzieć: „Niech pan robi wszystko, tylko nie tę chałę”. Po zapoznaniu się z konspektem scenariusza stwierdził: „Jeszcze gorzej”, a sam tekst uznał za „żałosny”. Upór Ant-

► Jadwiga Barańska i Jerzy Bińczycki na jednym z kadrów filmu „Noce i dni”, który wygrał plebiscyt na najlepsze dzieło fabularne 40-lecia (1975–2015)

czaka zrobił jednak swoje – ostatecznie słyszał: „Ma pan tyle entuzjazmu, niech pan to robi”. Pytany po latach o ten entuzjazm, reżyser „Nocy i dni” stwierdził, że ujęła go „prostota tej opowieści o dwojgu ludzi niedopasowanych do siebie, a żyjących razem”. Główną rolę męską zagrał Jerzy Bińczycki, a udział w nim wzięli tak znani wykonawcy, jak Jadwiga Starostecka, Janina Traczykówna, Beata Tyszkiewicz i Ryszarda Hanin, a także Jerzy Kamas, Jan Englert oraz Karol Strasburger.

Na gdyńskim festiwalu w 1975 roku dzieło Antczaka zostało uhonorowane Złotymi Lwami, nagrody otrzymali też odtwórcy ról głównych. Rok później „Noce i dni” uzyskały nominację do Oscara w kategorii najlepszego filmu obcojęzycznego. Wśród starszych pokoleń ciągle dużą popularnością cieszy się piosenka Haliny Kunickiej pt. „Od nocy do nocy”, oparta na przewijającym się przez film, walcu Waldemara Kazaneckiego, który skomponował również pozostałą ścieżkę dźwiękową filmu.

Oblicza miasta: Historia w obrazach

► **L**ubin 1945–2025 to plenerowa ekspozycja ukazująca historię miasta od czasów powojennych po współczesność. Łączy archiwalne fotografie z zasobów Biblioteki Cyfrowej Zagłębia Miedziowego z najnowszymi ujęciami, tworząc wielowymiarowy obraz przemian, jakie zaszły w Lubinie na przestrzeni dekad.

Zwiedzający mogą również zapoznać się z kalendarium wydarzeń kulturalnych i sportowych – zestawieniami najważniejszych momentów z życia miasta w tych dziedzinach.

Pomysł i koncepcja wystawy: Marek Zawadka
Opracowanie graficzne: Kamila Tworek

i muzeum-lubin.pl

f MuzeumLubin

SKLEP MUZEALNY
Rynek 23, 59-300 Lubin

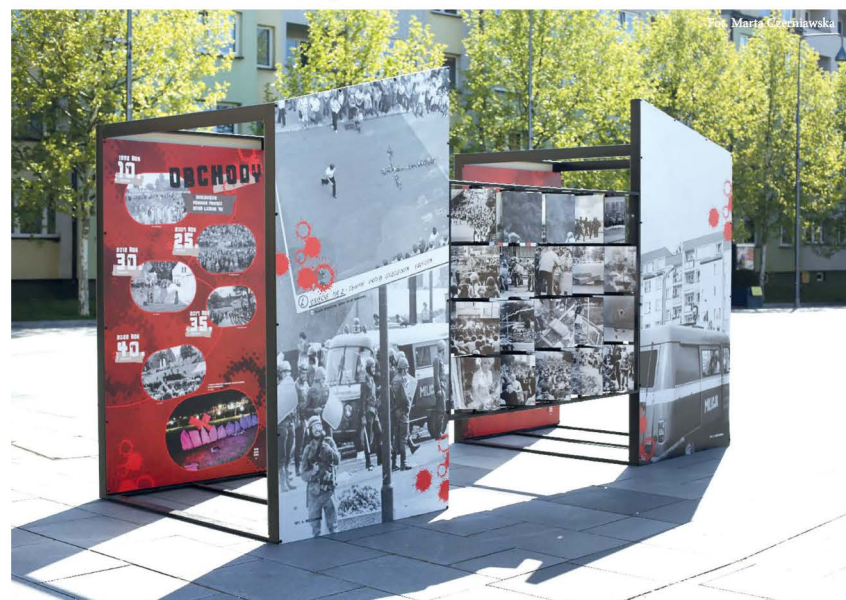
GODZINY OTWARCIA
poniedziałek–piątek **9.00–17.00** sobota–niedziela **10.00–18.00**

Ekspozycja składa się z sześciu przestrzennych konstrukcji, na których umieszczono plansze w różnych formatach.

Przedstawiają one zmiany zachodzące w wielu obszarach życia miasta – od rozwoju infrastruktury, przez kształtowanie przestrzeni publicznej, aż po codzienne życie mieszkańców.

Lubin. Miasto przemian

Edukacja po lubińsku

► Reformy oświaty w Polsce po 1989 roku otworzyły drogę do tworzenia nowych placówek oraz wdrażania alternatywnych programów nauczania. Transformacja ustrojowa stała się zarówno szansą, jak i wyzwaniem dla lubińskich szkół.

Wraz z rozwojem miasta rosła liczba placówek edukacyjnych. Przemiany ustrojowe determinowały kolejne reformy strukturalne. W 1999 roku wprowadzono trójstopniowy system nauczania, jednak powstałe w ten sposób gimnazja już po 18 latach zostały zlikwidowane. Częste modyfikacje programów nauczania stawiały nowe wymagania przed szkołami, samorządem, nauczycielami, uczniami i ich rodzicami.

Dostrzeżono też potrzebę wprowadzenia innowacyjnych programów wychowawczych, profilaktycznych i edukacyjnych. Nauczanie i wychowanie zaczęto łączyć z edukacją ekologiczną i społeczną, zachęcając dzieci do aktywności wolontariackiej, działań na rzecz bezpieczeństwa czy kampanii antyprzemocowych (program „Szkoły bez przemocy”). Kluczowe stały się skuteczna komunikacja, budowanie sprawczości i poczucia odpowiedzialności – kompetencje niezbędne w społeczeństwie obywatelskim.

Skuteczne kształcenie wymagało nakładów inwestycyjnych. Tworzono pracownie komputerowe i sale multimedialne, modernizowano laboratoria. Remontowano infrastrukturę sportową, ocieplano i odnawiano budynki szkół. Zakupywano również nowoczesne pomoce dydaktyczne, m.in. tablice interaktywne.

Dziś w Lubinie funkcjonuje kompleksowa sieć placówek edukacyjnych – od szkół podstawowych, przez szkoły sportowe, integracyjne, specjalne i niepubliczne, po szkoły średnie i wyższe – oferując szeroki wachlarz form kształcenia.

Uczniowie mają dostęp do różnych ścieżek edukacyjnych: liceów ogólnokształcących z klasami profilowanymi, techników oraz szkół branżowych, co sprzyja przygotowaniu młodzieży do wejścia na rynek pracy. Istotną rolę w kształceniu przyszłych pracowników przemysłu miedziowego odgry-

wa Zespół Szkół nr 1 im. prof. Bolesława Krupińskiego z klasami pod patronatem KGHM. Historia szkoły sięga 1963 roku, kiedy to pierwsi uczniowie rozpoczęli edukację w Zasadniczej Szkole Górniczej oraz w Technikum Górniczym dla Pracujących. Drugim ośrodkiem zaspokajającym potrzeby lokalnego rynku pracy jest Miedziowe Centrum Kształcenia Kadr.

Z ofertą edukacyjną wyszli także lubińscy salezianie, którzy w 1992 roku powołali Salezjańskie Liceum Ogólnokształcące. Szkoła realizuje model wychowawczy oparty na systemie prewencyjnym św. Jana Bosko – łączącym aktywność, zaufanie oraz zaangażowanie społeczne i duchowe.

W Lubinie stale notuje się zdawalność matur powyżej średniej krajowej, a uczniowie z powodzeniem uczestniczą w międzynarodowych konkursach i turniejach. W 2008 roku Bartosz Kolasa został finalistą Międzynarodowych Mistrzostw w Grach Matematycznych i Logicznych „Paryż zaprasza”, a Adam Dylewicz – finalistą Międzynarodowej Olimpiady Lingwistyki Teoretycznej, Matematycznej i Stosowanej. Absolwentami I LO są m.in. Andrzej Chyra, Mateusz Drózdź i Ilona Celina Rorzkowska-Witowska.

Integralną częścią edukacji lubińskiej jest szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w szkołach, klubach sportowych oraz w prywatnych szkołkach. W wielu placówkach powstają klasy o profilu sportowym. Szkoła Podstawowa nr 7 od lat specjalizuje się w piłce ręcznej, pływaniu, łyżwiarstwie szybkim i lekkoatletyce. W 2017 roku przy klubie MKS Zagłębie Lubin rozpoczęła swoją działalność Szkoła Mistrzostwa Sportowego w Piłce Ręcznej.

Wychowankowie lubińskiej kadry trenerskiej i instruktorskiej odnoszą znaczące sukcesy na wielu szczeblach – od zawodów wojewódzkich po międzynarodowe. Piłkarze nożni Zagłębia Lubin dwukrotnie zdobyli mistrzostwo Młodej Ekstraklasy (2009/2010, 2010/2011). Natalia Czerwon-

ka, absolwentka SP nr 7, wywalczyła srebrny medal w łyżwiarstwie szybkim na Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w Soczi (2014). Wychowankiem lubińskiego Zagłębia jest medalista mistrzostw świata w piłce ręcznej, były kapitan polskiej reprezentacji Mariusz Jurkiewicz.

Oprócz sportu, dużą wagę przywiązuje się również do rozwoju artystycznego dzieci i młodzieży.

Miejskie instytucje kultury i edukacji artystycznej, takie jak Młodzieżowy Dom Kultury (działający od 1969 roku), Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia, Centrum Kultury „Muza”, Biblioteka Miejska oraz Muzeum Historyczne, oferują szero-

ką gamę zajęć rozwijających umiejętności techniczne i wrażliwość estetyczną. Wspieranie młodego pokolenia lubinian w prawidłowym rozwoju fizycznym, psychicznym, emocjonalnym i społecznym, to zadanie wymagające zaangażowania i systemowego podejścia. Osoby potrzebujące mogą korzystać m.in. z placówek opiekuńczo-wychowawczych, które od lat oferują pomoc terapeutyczno-edukacyjną.

bibliotekamiedziowa.pl

Biblioteka Cyfrowa Zagłębia Miedziowego

Plener Rzemieślniczy

„Wzory przeszłości. Rzemiosło Dolnego Śląska”

► Tytuł wydarzenia nawiązuje do dawnych ornamentów dolnośląskiego rękodzieła oraz utrwalonych wzorców pracy, wiedzy i tradycji. Obecne w codziennych przedmiotach, technikach i rzemieślniczych rytuałach, wzory te odzwierciedlają tożsamość regionu i jego dziedzictwo kulturowe. Plener będzie okazją do żywego, dostępnego i angażującego spotkania z tymi tradycjami.

Park Leśny zamieni się w przestrzeń edukacyjną, w której zaprezentowane zostaną dawne miejskie i wiejskie rzemiosła. Wśród zaproszonych twórców znajdą się m.in. witrażowniczka, kaletnik, hafciarka, zabawkarz i garncarka.

Odwiedzający zobaczą proces blaudruku oraz dolnośląską ceramikę, tkactwo i kowalstwo. W programie przewidziano pokazy dawnego rzemiosła kulinarnego – wypiek pierników w tradycyjnych formach, prezentację pszczelarstwa z degustacją miodów oraz inscenizację życia w dawnym gospodarstwie, z ubijaniem masła i dojeniem krowy. Będzie to edukacyjne i rodzinne wydarzenie, które poprzez kontakt z żywym rzemiosłem przybliży historię i tradycję Dolnego Śląska.

Dla dzieci przygotowano grę terenową popularyzującą wiedzę o dawnych zawodach.

Udział w grze jest bezpłatny. Wydarzenie odbywa się w ramach

i muzeum-lubin.pl

f MuzeumLubin

EDD
EUROPEJSKIE DNI DZIEDZICTWA

8

Lubiński zlot pojazdów zabytkowych

7 września 2025

W programie

11.00–18.00 Konkursy, quizy motoryzacyjne dla uczestników i publiczności

11.00–17.00 Strefa Małego Samochodiarza
Warsztaty rodzinne

11.00–14.00 – Od deski do 4 kółek

15.00–17.00 – Film & Fura

Dla maluszków

11.00–17.00 – Gipsowa bryka – pomaluj mnie

Udział w warsztatach płatny – 15 zł

14.00–19.00 Samochodowa Strefa Kultury – kino w kulochwycie

14.00–16.00 – Wolny dzień Ferrisa Buellera, 1986 r.

17.00–19.00 – Szybki jak Błyskawica, 1985 r.

GOŚĆ SPECJALNY

Leszek Jankowski
Minister Leszek z Oławy

START GODZ.
11.00

Park Leśny w Lubinie

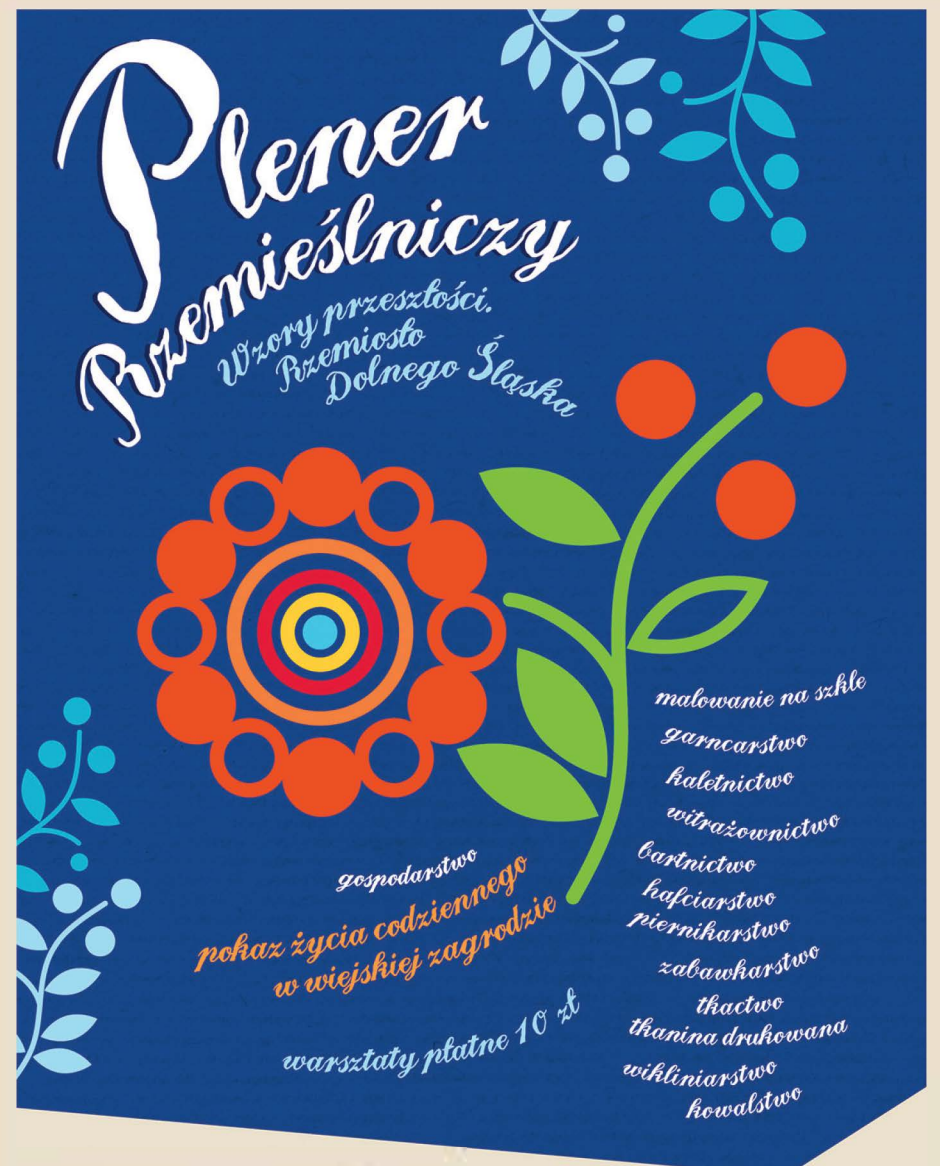
f /MuzeumLubin/

@ @muzeum.lubin

f /ZlotLubin/

muzeum-lubin.pl

Fot. Marta Czerwinska

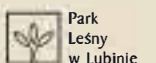
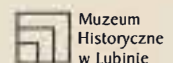

Park Leśny w Lubinie

POLANA PIASKOWA

13 i 14 września 2025

13.00–18.00 (sobota), 12.00–17.00 (niedziela)

f /MuzeumLubin/

f /ParkLesnyLubinyLubin/

Motoryzacyjne ciekawostki i kino

► Podczas kolejnej edycji Lubińskiego Zlotu Pojazdów Zabytkowych przewidziano dużą ilość atrakcji. Organizatorzy przygotowali dla gości Parku Leśnego konkursy i quizy motoryzacyjne z nagrodami. Dodatkowo tegoroczna Strefa Małego Samochodiarza zaprasza najmłodszych uczestników wydarzenia na rodzinne warsztaty aktywności twórczej, w której będzie można wykonać pracę plastyczną inspirowaną zabytkowymi autami. Wyjątkową atrakcją stanie się plenerowe kino w kulochwycie, a dopełnieniem całości będzie oczywiście długo wyczekiwane głosowanie publiczności na pojazd zlotu. Gościem specjalnym ósmej edycji jest Leszek Janowski – znany

jako Minister Leszek z Oławy – znawca i miłośnik motoryzacji, dzięki jego ogromnej wiedzy zabytkowe samochody dostają drugie życie.

Zachęcamy do uczestnictwa w zlocie i skorzystania z oferty punktu promocyjnego.

i muzeum-lubin.pl

f ZlotLubin

